

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ
AVRUPA BİRLİĞİ TEMSİLCİLİĞİ – BRÜKSEL

2008/36

BRÜKSEL'DE BİR HAFTA 03 Kasım 2008

BU SAYIDA:

**AB – TÜRKİYE
AB – UKRAYNA
AB – GENİŞLEME
DEVLET YARDIMLARI
ENERJİ
KİMYASALLAR
ULAŞIM
EKONOMİ**

TÜSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR - AVRUPA ÖZEL SEKTÖR KONFEDERASYONU

MERKEZ : 46 Meşrutiyet Caddesi Tepebaşı 34420 İstanbul Türkiye Tel : 90 212 249 11 02 Faks : 90 212 249 09 13
ANKARA : 39/4 İran Caddesi Gaziosmanpaşa 06700 Ankara Türkiye Tel: 90 312 468 10 11 Faks: 90 312 428 86 76
AVRUPA BİRLİĞİ : 13 Avenue des Gaulois 1040 Brüksel Belçika Tel : 32 2 736 40 47 Faks : 32 2 736 39 93
ALMANYA : 28 Märkisches Ufer 10179 Berlin Almanya Tel : 49 30 28 87 86 300 Faks : 49 30 28 87 86 399
FRANSA : 33 Rue de Galilée 75116 Paris Fransa Tel : 33 1 44 43 55 35 Faks : 33 1 44 43 55 46
A B D : 1250, 24th Street N.W. Suite#300 Washington DC 20037 USA Tel : 1 202 776 7770 Faks : 1 202 776 7771
ÇİN: Lufthansa Center, EUCCC/S-123, 50 Liangmaqiao Rd, Chaoyang-Beijing 100016 T: 861064622066 F: 861064622067

HAZIRLAYANLAR : Dilek İftar Ateş – Suna Orçun bxloffice@tusiad.org

www.tusiad.org

AB – Türkiye

- AB Komisyonu 5 Kasım tarihinde AB üyeliğine aday ve potansiyel aday ülkeleri konu alan Genişleme Stratejisi ve İlerleme Raporları'nı yayınlıyacak. 2008 yılı Türkiye İlerleme Raporu taslağında yer alan bazı konular:

- Hükümet, 1982 Anayasası'nın gözden geçirilmesi için bir grup akademisyene görev vermiş, ancak herhangi bir taslak anayasa ne parlamento ne de kamuoyu ile paylaşılmamıştır. Yeni anayasanın tartışılması için bir zaman çizelgesi de belirlenmemiştir.
- Cumhurbaşkanı, siyasi aktörler ve sivil toplum arasında uzlaştırıcı rol oynamış, AB reformlarının hızlandırılması için hükümete çağrıda bulunmuştur.
- Parlamentodaki çoğunluğuna rağmen hükümet siyasi reformları sürdürme yönünde kararlılık göstermemiştir.
- Ana siyasi partiler arasındaki diyalog eksikliği siyasi kurumların işleyişini olumsuz etkilemiştir.
- Yargının tarafsızlığı hakkında kaygılar sürmektedir. Üst düzey yargı görevlilerinin yaptığı siyasi yorumlar davalarla ilgili tarafsızlıklarına ilişkin şüpheye neden olmuştur.
- Hükümet kapsamlı bir yolsuzlukla mücadele stratejisi hazırlamamıştır.
- Milletvekillerinin dokunulmazlığının sınırlandırılması konusunda bir ilerleme sağlanmamıştır.
- Yolsuzlukla mücadele konusunda bir strateji, eylem planı ve eşgüdüm mekanizması olmaması büyük bir sorundur.
- İnsan haklarının güçlendirilmesi için gerekli kurumsal yapı yetersizdir ve bağımsız değildir.
- İşkence ve kötü muamelenin engellenmesi için gösterilen çabalar yetersizdir.
- Ceza Yasası'nın 301. maddesi üzerindeki değişiklik yalnızca bazı kelimelerin değiştirilmesiyle yapılmış ve azami ceza süresi kısaltılmıştır. Dava açılabilmesi için Adalet Bakanlığı'nın onayının alınması gereği, bu yasa maddesinin siyasi olarak kullanılmasına olanak sağlayabilir.

- İnternet siteleri sık sık yasaklanmaktadır. YouTube sitesi defalarca kapatılmıştır.
- Cinsiyet eşitliğinin sağlanmasındaki güçlükler sürmektedir.
- Ailelerinden ayrı çocukların bakım ve korumasıyla ilgili koşullar iyileştirilmelidir.
- Türkiye'nin azınlık hakları konusuna Lozan Antlaşması çerçevesindeki yaklaşımı bazı Türk vatandaşlarına etnik, din ve dil kökenlerine göre özel haklar verilmesini engellememelidir.
- Aralık 2007'de Komisyon'a iletilen "Katılım Öncesi Ekonomik Program" yeni reformlara ihtiyaç olduğunu göstermektedir.
- Ekonomi kararları bazen kısa vadeli ve bir defaya mahsus olarak alınmaktadır. Kararlara ait etki raporları ya bulunmamaktadır, ya da eksiktir.
- Okul çağına gelmiş çocukların yaklaşık %10'u ilkökul sistemine dahil değildir.
- Devlet müdahaleleri rekabet ortamını etkilemeye devam etmektedir.
- Devlet yardımlarının ve destek politikalarının saydam olmaması ekonominin rekabet gücünü olumsuz etkilemektedir.

- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği'nin (EUROCHAMBERS) ortaklaşa yürüttükleri AB-Türkiye Odalar Forumu (ETCF) projesi kapsamında yapılan "AB üyeliğine doğru Türkiye'de şirketlerin hazırlıkları" konulu anket sonuçları 3 Kasım'da Brüksel'de basın ve ilgili kurumlara sunuldu. Toplantıya EUROCHAMBERS Başkanı Pierre Simon, AB Komisyonu Genişleme Genel Müdürü Michael Leigh, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Tamer Taşkın ve Türkiye'nin AB Daimi Temsilcisi Büyükelçi Volkan Bozkır'ın konuşmacı olarak yer aldılar.

2.878 şirketin katılmış olduğu anket sonuçlarına göre, AB müktesebatının tanınması, benimsenmesi ve müzakere sürecine dair bilgilendirme özellikle KOBİ'ler arasında oldukça zayıf olmasına rağmen, AB üyeliğine yönelik destek ve beklentiler yüksek olarak belirlendi.

[İnternet bağlantısı için](#)

- Avrupa Kalite Yönetim Vakfı (EFQM) tarafından verilen 2008 **Avrupa Kalite Büyük Ödülü** Bosch San ve Tic A.Ş-Bursa Dizel Fabrikası ve Bursagaz'ın, Başarı Ödülü ise Eskişehir Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi'nin oldu.

Avrupa Kalite Ödül sürecine bu sene başvuran dört Türk kuruluşu Avrupa çapında belirlenen 11 finalist arasına girme başarısını yakaladı. [Internet bağlantısı için](#)

AB – Ukrayna

- AB ve Ukrayna, Ukrayna vatandaşlarının AB sınırları içerisinde vizesiz serbest dolaşımını sağlamak amacıyla müzakerelere başladı. Ukrayna, müzakere sürecinin gerekli koşulların yerine getirilmesi halinde 2012 yılında Polonya ile ortaklaşa düzenlenecek olan Avrupa Futbol Şampiyonası'na kadar sonuçlanmasını hedefliyor. Ukrayna 2005 yılında 25 ülkeden gelen AB vatandaşlarına Eurovision Şarkı Yarışması'na katılımı kolaylaştırmak için kaldırmış, Ocak 2008'den itibaren de Romanya ve Bulgaristan için de söz konusu olan uygulamayı başlatmıştı.

Hali hazırda, Ukraynalılar, pahalı ve uzun süren bir beklemenin ardından elde edilen vize ile AB ülkelerine seyahat edebiliyor. Sene başında yürürlüğe giren vize işlemlerini kolaylaştırma sözleşmesi, Ukrayna vatandaşlarına sadece kısa dönem seyahatlerde vize uygulamalarında kolaylıklar tanıyor. Oysa uzun süreli ve çok girişli vize alımı için işlemlerde zorluklar devam ediyor. Kiev AB bünyesindeki üye ülkelerin Ukrayna için uyguladıkları farklı vize işlemlerinden şikayetçi.

Ukrayna ile vizesiz serbest dolaşım üzerine yapılacak görüşmeler kapsamında değinilecek önemli konular arasında yasadışı göç, uluslararası ilişkiler, güvenlik ve kamu düzeni yer alıyor. Ayrıca AB, Ukrayna'nın kendisine para aklama, insan kaçakçılığı, örgütlü suçlarla mücadele gibi konularda yardım etmesini bekliyor. [Internet bağlantısı için](#)

AB - Genişleme

- AB Komisyonu Bosna-Hersek'e vereceği 50 milyon € tutarındaki katılım öncesi yardım ödeneğini askıya aldı. Kararın gerekçesi olarak Bosna-Hersek'in bu yardımı almasını sağlayacak vergi kanununa sahip olmadığı belirtildi. Olli Rehn'in basın sözcüsü Nagy, yardımı ertelemekten başka seçenek olmadığını, fonların kullanımı için Bosna-Hersek'in AB vergi hükümlerini kabul etmesi gerektiğini belirtti. Olli Rehn, konuyu Başbakan Nikola Spiric ile Eylül ayında görüşmesinde meseleye bir çözüm bulunacağı konusunda anlaşmıştı. Ancak bu yönde bir gelişme olmaması nedeniyle Komisyon fonların kullanımını durdurma kararı aldı. [Internet bağlantısı için](#)

Devlet Yardımları

- Portekiz hükümetinin finans piyasalarını istikrara kavuşturmak için öngördüğü yardım paketi, Komisyon tarafından AB devlet yardımları kurallarına uygun görülerek onaylandı. 20 milyar € tutarındaki paket, vadesi üç yıldan kısa (Portekiz Merkez Bankası onayıyla beş yıldan kısa) yatırım araçlarına verilecek garantiler için 2009 yılı sonuna kadar kullanılabilecek. [Internet bağlantısı için](#)

- AB Komisyonu, İsveç hükümetinin 27 Ekim'de açıkladığı 150 milyar € dolayındaki yardım paketini onayladı. Yardımdan yararlanmak isteyen banka ve ipotek kurumları garantileri belirli bedel karşılığında, eşit şartlarda, süresi ve kapsamı sınırlanmış olarak kullanabilecekler. [Internet bağlantısı için](#)

Enerji

- AB, enerji sistemini daha sürdürülebilir ve verimli kılmak üzere kabul ettiği İklim Değişikliği ve Enerji Paketi ile bu konuda 2020 yılına kadar gerçekleştirmeyi planladığı hedefleri belirledi. Bu hedefler arasında:

- 2020 yılına kadar sera gazı salımlarını 1990 yılı seviyesine göre %20 düşürmek,
- enerji kullanımını %20 azaltmak,
- yenilenebilir enerji payını nihai enerji tüketiminin %20'si düzeyine ulaştırmak,
- biyoyakıt kullanım oranını en az %10'a ulaştırmak yer alıyor.

Avrupa Komisyonu tarafından Kasım 2007'de kabul edilen Avrupa Stratejik Enerji Teknolojisi (SET) Planı'nın, AB hedeflerinin gerçekleşmesi için gerekli olan teknolojik dönüşümün sağlanması ve şirketlerin yeni enerji olanaklarından yararlanmasına yardımcı olması bekleniyor.

SET Planı'nın eşgüdüm çalışmalarını AB Komisyonu, araştırma işlerini Avrupa Enerji Araştırmaları Birliği, bilgilendirme sürecini ise Stratejik Enerji Teknolojileri Bilgilendirme Sistemi (SETIS) yönetecek. Bunun dışında altı yeni Avrupa Sanayi Girişimi ve üye ülkelerin yüksek dereceli hükümet temsilcilerinden oluşacak bir grup, ulusal ve uluslararası bağlamda gerçekleştirilecek olan faaliyetlerin uyumluluğunu sağlamakla yükümlü olacak.

Enerji teknolojilerinin gelişimi için yapılacak yatırımların AB'ye yüksek bir maliyet getireceği düşünülüyor. AB 7. Çerçeve Programı'nın (2007–2013) yıllık bütçesi 886 milyon €'yu buluyor.

2009 yılında toplanacak olan Avrupa Enerji Teknolojileri Zirvesi'nin, sanayiden müşterilere yenilikçi sistemlerde payı olan herkesi bir araya getirmesi bekleniyor. [İnternet bağlantısı için](#)

- AB Komisyonu, AB içindeki başlıca araştırma kurumlarının Avrupa Enerji Araştırma Birliği'ni (EERA) kurma girişimini olumlu karşıladı. Enerji alanında birinci kalite ulusal tesislerin paylaşımı, Avrupa'da ve ulusal bağlamda eşgüdümlü yürütülecek programların hazırlanması ve AB'nin enerji araştırmaları kapasitelerinin güçlendirmesi katkıda bulunmayı amaçlayan Birlik aynı zamanda

Avrupa Stratejik Enerji Teknolojisi (SET) Planı'nın kilit noktası olarak görülüyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Kimyasallar (REACH)

- Avrupa Kimyasal Maddeler Kurumu (ECHA), 28 Ekim 2008 tarihinde yayımladığı listede 15 "endişe verici" kimyasal maddeye yer verirken, şirketlerin de yeni plan çerçevesinde yükümlüklerinin neler olduğunu öğrenmesi gerektiğini belirtti. ECHA Yöneticisi Geert Dancet, şirketlerin listede yayımlanan maddeleri üretmeleri halinde önlem zincirine ilişkin sorumluluklarını yerine getirmeleri gerekliliğini vurguladı.

ECHA bu yükümlülüklerin, listede adı geçen kimyasalların üretim ve hazırlık süreciyle ilgili olduğunu belirtti. Tedarikçi ve kimyasal madde ithalatçıların müşteri ve tüketicilerini konuya ilişkin olarak bilgilendirmeleri gerekiyor. Bunun için ECHA'nın hazırladığı güvenlik verilerini içeren bilgilendirme metinlerinden de faydalanmak mümkün.

Kimyasal maddelerin güvenlik kontrollerinin başlamış olduğu Haziran 2008'den itibaren, şirketler ECHA'nın REACH-IT internet sitesine 600 binden fazla maddenin ön kaydını yaptırdı. Ayrıca, son kayıt tarihi olan 1 Aralık 2008 yaklaşırken kurum, internet sitesinde hareketliliğin arttığını ve dosya tesliminde bu durumun gecikmelere sebep olduğunu belirtti.

Onay verilmeden önce söz konusu maddeler "öncelikli liste" kapsamında incelemeye alınacak; öncelikli liste ise Haziran 2009'da yayımlanacak.

[İnternet bağlantısı için](#)

Ulaşım

- Ortak karar yöntemine göre oluşturulan yeni yönetmeliğe göre AB **havayolu** taşımacılığı operasyonlarında fiyatlamalarda saydamlık sağlanması gerekecek. Tüketicilerin yerleşim yeri, milliyeti, seyahat acentasının faaliyet gösterdiği yer

gibi etmenlerin ulaşım fiyatlarına yansıtılmasını yasaklayan yönetmelik, tüketicinin ödeyeceği tutarın ne kadarının vergi, komisyon, masraf ve asıl hizmetin karşılığı olduğunu bilmesini sağlamak üzere saydamlığın getirilmesini öngörüyor. Böylece havayolu şirketlerinin fiyat duyurularına ödenecek vergi tutarını yansıtmayarak tüketiciyi yanıltmalarının önüne geçilmiş oluyor.

Yönetmelik havayolu şirketlerinin işletme belgelerinin AB düzeyinde denetlenmesini gerektirmiyor. İşletme izinlerinin verilmesi ve denetimi üye ülkelerin yetki ve sorumluluğu altında olmaya devam edecek.

Yönetmelik, yeni havayolu şirketlerinin iflas oranını azaltmak üzere mali tabloların ve verilerin üye ülkelerdeki yetkili makamlara düzenli bir şekilde aktarılmasını ve bu makamların da düzenli olarak havayolu şirketlerini denetlemesi koşulunu getiriyor. Bu makamların AB kurallarına 12 ay süresince uymayan havayolu şirketlerinin faaliyetlerini durdurma hakkı bulunuyor. [Internet bağlantısı için](#)

Ekonomi

- Macaristan, ekonomisini istikrara kavuşturmayı amaçlayan kurtarma paketleri çerçevesinde IMF, Dünya Bankası ve AB'den 20 milyar € tutarında yardım aldı. Üç farklı kanaldan gelen mali yardım:

- AB'den gelen 6,5 milyar € orta vadeli kredi katkısı;
- IMF'den gelen 12,5 milyar €;
- Dünya Bankası'ndan gelen 1 milyar €'dan oluşuyor.

Yapılan mali yardım karşılığında Macaristan'ın bu sene ve gelecek sene içinde kamu harcamaları açığını telafi etmesi ve mali idare sistemini gözden geçirmesi gerekiyor. Küresel krizin başlangıcından beri yapılan en büyük yardım paketinin Macaristan'a sağlanmasının yanı sıra ilk defa bir AB ülkesi ekonomik yardım paketinden faydalanmış oldu. IMF Başkanı Dominique

Strauss-Kahn yaptığı açıklamada, Macar yetkililerin oluşturduğu paketin ekonomiyi kısa vadede istikrara kavuşturacak, uzun vadede ise büyüme potansiyelini artıracak nitelikte olduğunu söyledi. [Internet bağlantısı için](#)

- Ağustos 2008'de %7,5 olarak açıklanan Euro alanı işsizlik oranı, Eylül ayında da aynı kaldı. AB27'de ise bu oran aynı dönemde %6,9'dan %7,0 düzeyine yükseldi.

Eylül ayında işsizlik oranının en düşük olduğu ülkeler Hollanda (%2,5) ve Danimarka (%2,9), en yüksek olduğu ülkeler İspanya (%11,9) ve Slovakya (%10,0) olarak kaydedildi.

*

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 10 Kasım, Genel İşler ve Dış İlişkiler Konseyi
- 14 Kasım, AB-Rusya Zirvesi
- 27 Kasım, Telekomünikasyon Bakanlar Konseyi
- 27-28 Kasım, Adalet ve İçişleri Bakanlar Konseyi

Konferanslar-Seminerler

- 5 Kasım, "Saving Europe's Waters",
www.friendsfofeurope.com
 - 4 Kasım, "Katılım öncesi mali yardım programı (IPA)
fonlarından nasıl yararlanılır?",
<http://www.welcomeurope.com/default.asp?id=2210&idform=240>
-